

# FENT CAMÍ

## MARXA de la LLIBERTAT

ESTIU - 76

N'4 11 SETEMBRE



**UAE**  
Biblioteca de Comuni  
i Hemeroteca Gene  
CEDOC



## EDITORIAL

Aquests dies s'acaba la Marxa de la Llibertat: les columnes ja s'han ajuntat i estan a punt d'entrar a Poblet, si és que no ho han fet ja.

El camí del 4 de Juliol a l'11 de Setembre ha estat llarg, ha conegut els anomenats "dos primers governs de la monarquia", ha conegut la violència, la principal violència, la del règim sobre tot un poble i allò que més el representava: la marxa.

La Marxa però ha reconegut un darrera l'altre tots els pobles que hi havia en el seu recorregut; en molts d'aquests pobles ha succeït allò que ningú no havia vist mai, per fi tots ens movíem pel quelcom que era nostre: els problemes concrets de cada poble i els quatre punts de l'assemblea de Catalunya.

Es curiós reflexionar sobre tots aquests fets. No, senyors Fraga i Suárez?. No se n'adonen vostès que la seva guàrdia civil no ha pogut amb la tossuderia dels catalans? No s'ho imaginaven!. Doncs tenien prou pistes! ni després de 40 anys d'intentar-nos destruir com a poble no ho han aconseguit, ja podrien pensar-ho que ens en sortiríem. Ah! i ull viu, perquè de la mateixa manera que hem salvat la nostra cultura i que hem fet la Marxa, aconseguirem allò que volem i que està marcat pels quatre punts de l'assemblea, No ho dubtin!

La Marxa ha estat tan sols un primer pas, el camí vers l'alliberament continua, també ha estat un compromís que hem pres els catalans de continuar lluitant per allò que és nostre.

A cada poble, a cada ciutat hem de fer realitat tot allò que hem reivindicat.

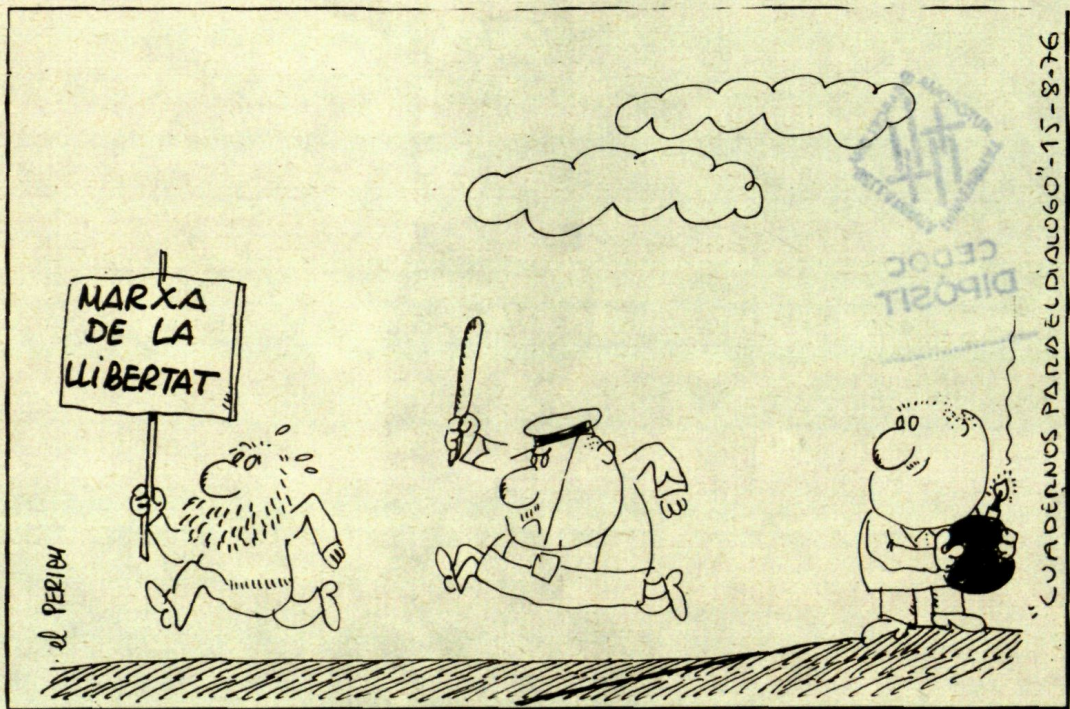
Com a final d'aquesta primera etapa està l'onze de Setembre.

Ha d'ésser una diada important, el primer Onze de Setembre de la postguerra que els catalans celebrem massivament i ho volem fer obertament, amb el cap enlaire, no volem amagar-nos volem que els altres pobles de l'estat espanyol ho sapiguén i ho celebrin amb nosaltres en un clima de respecte i solidaritat entre les diverses nacions i regions que estem sotmeses al mateix règim.

Sigueu dignes d'aquest Onze de Setembre, tot i recordant el que és la consigna del 12: JO SOC DE LA MARXA.

Donem testimoni d'això que representem, en cada poble i ciutat i no ens faci por la possibilitat d'omplir les presons.

De nosaltres dependrà que aquests dies, ens guanyen un lloc d'honor entre las nacions que lluiten pel seu alliberament; hem d'aconseguir que el món sencer sigui conscient de la nostra voluntat de poble que som i ens sentim nació, peti qui peti.





11 DE SETEMBRE

L'11 de Setembre enguany ha pres una importància política que depassa els límits, forçosament estrets, amb què el feixisme va tancar la nostra diada nacional durant aquests 40 anys. De primer fou la Marxa de la Llibertat la que va alentar el nostre poble per tal que aquesta jornada prengués la volada política que correspon al grau de mobilització del nostre poble.

Amb lentitud i a batzegades l'oposició va recollir la crida i hom ha vist arribar a un acord la quasibé totalitat de les forces de l'oposició per a celebrar un miting unitari al Parc de la Ciutadella.

Al dia següent, el dia 12 la Marxa finirà a Poblet i aquest acte clourà dues jornades que tenen un profund significat nacional i democràtic per al nostre poble.

Què es commemora l'11 de Setembre?

Encara que sembli una paradoxa, l'11 de setembre commemora la pèrdua de les institucions autonòmiques medievals de Catalunya i fonamentalment la Generalitat i el Consell de Cent.

Això succeí l'any 1.714, en una època en la qual la monarquia espanyola entrà en una crisi profunda a causa de la mort de Carles II d'Àustria, l'any 1.700 sense descendència.

Aquesta mort culminava el declivi de l'imperi espanyol, que s'havia iniciat a la mort de Felip II i va fer que un seguit de forces internes i externes a l'estat espanyol, es possessin en moviment.

D'una banda es van posar en moviment els catalans, que sentien amenaçades llurs institucions autonòmiques per la consolidació progressiva d'estats absoluts cada vegada més centralitzats, el model cabdal dels quals era la monarquia francesa de Lluís XIV.

En un altre nivell, l'internacional, una sèrie de potències cercaren de repartir-se les restes de l'imperi espanyol i poder influir sobre la nova corona que s'instaurés.

Aquestes potències eren, d'una banda França, i de l'altra Àustria que rebia el reconçament d'Anglaterra (seguint una política de contrapesar la influència de França amb unes aliances, que sense comprometre la seva independència, impedissin l'hegemonia total)

La qüestió que feu saltar el polvorí fou la de la successió de Carles II d'Espanya. El rei francès recolzà el seu net, Felip de Borbó i els Aliats recolzaven l'Arxiduc d'Àustria.

A l'interior de l'estat Espanyol la divisió fou clara, també; Catalunya recolzà l'opció de l'Arxiduc, mentre que la resta queia en mans dels borbons.

Inmediatament esclatà el conflicte bèl·lic que ha estat batejat amb el nom de "quevra de successió"

Ara bé el problema que es jugava Catalunya no era tal o qual rei, més lleig o més formós, estranger en amb dos casos, sinó la pervivència de la seva autonomia. Pervivència que l'Arxiduc garantia, mentre que Felip, representant de l'Estat francès, li negava.

Catalunya per tant no jugava al joc dels equilibris internacionals, sinó que cercava la defensa de la seva personalitat i ací hi va trobar la seva desgràcia, puix que un cop assolit altre cop l'equilibri internacional, els Aliats deixaven sols els catalans.

Així els catalans es van haver de batre contra la monarquia borbònica que, amb tropes franceses i espanyoles, atacà els exèrcits de la Generalitat.

La lluita culminà en un setge de Barcelona que defensada heroicament per les tropes catalanes queia l'11 de Setembre de 1.714. En aquest setge va destacar Rafael de Casanova, conseller en Caja, que fou ferit en l'Assalt final en el Baluart de Santa Clara, (Aproximadament a la cantonada de la Ronda de Sant Pere, Ali-Bey) (Bailén). També hi va destacar el cap de les forces catalanes, Antoni de Villarroya, que avui té un carrer dedicat a Barcelona.

La conseqüència d'aquesta derrota fou la pèrdua definitiva per més de 2 segles, de l'autonomia de Catalunya.

Amb el redreçament de Catalunya i amb la força creixent que va anar prenent la reivindicació autonòmica al llarg del segle passat aquest episodi prengué una significació històrica i política enorme (1)

Així l'any 1.386 hom commemorava l'11 de Setembre com a homenatge als combatents catalans. Al mateix temps Rosseno Novas esculpia una estàtua de Rafael de Casanova.

Des d'aleshores aquesta estàtua esdevingué el punt de confluència de les manifestacions ciutadanes amb motiu de la diada nacional.

De fet aquesta data no ha perdut, ans el contrari, el seu significat, al llarg dels 40 anys de feixisme que hem sofert. Cada any l'11 de setembre fou un dia de lluita per les llibertats nacionals i contra el feixisme. A través de manifestacions, o bé d'actes espontanis i individuals, l'11 de Setembre ha arribat als nostres dies amb una significació política que la crisi del feixisme i l'avenç incontenible del poble cap a la llibertat multiplica. Aquesta significació es resumeix i es concreta en un punt que és al cor de tots els catalans i que l'Assemblea de Catalunya i la Marxa de la Llibertat han inserit als seus objectius.

Restabliment provisional de les institucions i principis de l'Estatut del 32 com a via al ple exercici del dret a l'Autodeterminació.



## JA ESTEM ARRIBANT

Efectivament, ja ens acostem a la fi d'una empresa que podia haver estat una demostració que Catalunya estava iniciant el veritable camí de la democràcia i les bones maneres, per mitjà de la nostra "Marxa de la Llibertat".

Desgraciadament no ha estat així, degut a una incomprendible prohibició i subsegüent persecució, en molts casos brutal i despiadada per part de les forces repressives damunt els marxaires, i en altres ocasions, civilitzadament tolerada per aquestos mateixos elements.

La Marxa ha estat fins ara sotmesa al criteri i humor d'un cap de les forces repressives, des d'un caporal a un tinent o capità per a què s'utilitzés més o menys violència, maltractant de paraula, i en ocasions d'obra els pacífics marxaires. Són diversos els que han sofert fins ara cinc detencions, tres emprèsonaments i dues multes de cinquanta i cent mil pessetes.

Hom ha injuriat i calumniat públicament els marxaires, dient que eren creadors de violències i que, fins i tot, es dedicaven a saquejar les botigues i establiments comercials.

Tots, marxaires i no marxaires, creiem que els opressors es sentirien avergonyits de castigar sense compassió els pacífics vianants, que sols pretenien caminar pel seu país, com dèiem en el darrer butlletí, demanant que ens deixessin tranquils a nosaltres i empressin el rigor de les seves armes i presons damunt la munió de brètols i murrís escampats per tot el país, gaudint d'una impunitat vergonyosa. Però aquesta esperança ha quedat esvaïda en veure aquests darreres dies les bàrbares repressions de Badalona, Mollet, Granollers, Sant Cugat, El Vendrell i tantes altres poblacions on s'ha exercit la violència i les detencions absolutament il-legals damunt persones que passejaven o enraonaven tranquil·lament. Hem estat tractats amb no gaire més respecte del que s'empra amb la gent de color a l'Àfrica del Sud, Rodèsia i altres nacions subdesenrotllades del continent africà.

La postura dels repressius no ha pogut ser més lamentable davant del migrat turisme vingut aquest any. Així, a L'Escala i a la majoria de les platges de la Costa Brava, de Sitges i altres, la guàrdia civil s'ha llençat amb les seves metralletes darrera els marxaires, per entremig dels banyistes nacionals i estrangers, posant les armes en situació de disparar, simplement perquè aquells portaven senyeres catalanes. L'espectacle ha estat divertit al voler-les prendre, car els marxaires s'han fet escàpols amb elles dins de la mar.

La nostra postura, per contrast, ha estat civilitzada, demostrant que sols volem ésser lliures per a desenvolupar la nostra cultura, fomentant el nostre teatre, ateneus, centres culturals i recreatius, creant noves escoles perquè l'ensenyament arribi a tothom, cases del poble perquè aquest es pugui reunir i prendre acords en tot allò que l'afecti espiritualment o materialment. Això ha estat verinissament perseguit en aquests 40 anys darrers, i encara ho és actualment. La televisió s'ha encarregat d'idiotitzar el nostre poble i el futbol de donar sortida a un negoci fabulós per l'Estat espanyol i d'anul·lació d'altres esports menys lucratiu, donant com a conseqüència els immensos ridículs fets en totes les olimpíades celebrades en l'ominós període feixiste.

Nosaltres marxaires, catalans i no catalans, protestem amb la màxima energia de la continuïtat de l'opressió posfranquista i que per confirmar-ho, a la majoria de les casernes de la guàrdia civil encara presideixi els despatxos el retrat del difunt dictador Francesc Franco. Volem i esperem arribar a Poblet amb menys repressió, però si aquesta segueix diem que també hi arribarem, menyspreuant la indeguda violència.

CATALANS: Tots a trobar-nos en el monestir de Poblet.

Visca Catalunya i la seva Marxa de la Llibertat

Escrit a la presó de Tarragona, a 23 d'agost del 1.976-Any de l'alliberament.

## LA MARXA A MONTSERRAT

Creiem important informar del pas de la Marxa per Montserrat i també èr Olesa ja que en aquests indrets es va produir la culminació d'un seguit de fets repressius en torn de la Marxa.

El dia 28 la Marxa arribà a Olesa de Montserrat.

Vam estar el dia a casa de la gent d'allà, que havia estat preparant el pas de la Marxa. Varem dinar a cases del poble i cap al vespre anàrem a la plaça del mercat. En l'avinentesa del pas de la Marxa s'havia preparat una ballada de sardanes. Tothom ho sabia: eren sardanes relacionades amb la Marxa i la resposta del poble va ésser extraordinària, segons ens manifestaren la mateixa gent d'Olesa, doncs varen respondre a aquesta crida prop de 700 persones.



La guàrdia civil, però, no ens va permetre de ballar-les i ens van fer buidar la plaça. La gent tal com s'havia quedat va dirigir-se a l'església on s'havia de llegir El manifest de la Marxa i un que recollia la problemàtica d'Olesa.

En dirigir-se a l'església per un carreró estret, la guàrdia civil que acabava de parlar amb el capellà i empenyats per que deixava que la gent entrés a l'església, carregà brutalment sobre la gent que pujava tot donant cops amb els peus i amb les culates dels seus fusells. No cal dir que el resultat d'aquesta absurda acció va ésser un nombre considerable de ferits i contusionats, alhora que un sentiment general d'indignació contra aquestes forces d'ocupació.

Tot i així no varen poder evitar que trescentes persones ens reuníssim a l'església i llegíssim els manifestos i que es formes una comissió formada per sis conçellers i el rector per tal d'aconseguir la llibertat d'un detingut.

L'endemà a trenc d'alba vàrem començar des de Collbató l'ascensió a Montserrat i tres hores més tard ja érem al monestir.

Cap a la tarda d'aquest dissabte el secretari de l'Abad ens va rebre en nom d'ell, a la cripta de l'abadia, on la Marxa va oferir un ram de flors a la moreneta (cal dir que en entrar al monestir la guàrdia civil havia detingut dos membres de la marxa) tot seguit en una sala del monestir els monjos ens varen fer una explicació de la història del monestir fins als nostres dies.

A continuació hi hagué una xerrada sobre els Països Catalans

A les deu de la nit els treballadors de Montserrat havien preparat una revetlla extraordinària amb motiu de la Marxa; mentrestant a la plaça de l'Abad Oliva molts escaladors, junt amb gent de les caldes i altres persones, estaven dansant i cantant tal i com és ús a Montserrat cada dissabte a la nit, desenfadadament, sense imaginar que serien víctimes a la més brutal repressió.

La guàrdia civil, tot amagant-se a la foscor de la nit, atacà sobtadament el jovent que es divertia i així ho feu també amb la gent que els observava amb simpatia. Varen començar a donar cops de fusell i coces al ventre, esquema i cap, molts dels que eren a terra varen rebre fins que la guàrdia civil se'n va cansar.

La gent arribava al monestir tot i explicant, esfereïda, allò que acabava de veure, parlant-se de nombrosos ferits.

La cosa no acabà així doncs la guàrdia civil continuà perseguint la gent per la muntanya i apallisà gent del camping.

A un campament de l'Oje hedillista acolliren escaladors i excursionistes atemoritzats per tanta repressió tot i garantint-los protecció.

A l'abadia es formaren grups de monjos que feien batudes per la muntanya, recollint la gent perduda i acolliren nombroses persones al monestir i donaren assistència sanitària als ferits.

Les brutalitats no acabaren ací doncs un policia de paisà demanà l'hora a un jove que tot confiat va rebre un cop de gonoll als testicles i el policia aprofitant que queia el pegà fins que el deixà inconscient després l'abandona sobre el terra xop de Montserrat després el trobariem inconscient.

Va ésser com un comiat d'honor del capità de la guàrdia civil que després d'un mes de perseguir la marxa, el dia següent el retllevaven.

L'endema encara hi havia nombroses persones perdudes que per sort varen anar apareixent al llarg del dia.

Les protestes en front d'aquests fets repressius han estat notables el diumenge mateix a la missa conventual es va llegir una nota de protesta de l'abadia, en un to molt sever.

També l'assemblea de la Marxa ha fet una nota de repulsa i ha enviat un telegrama al Rei demanant la dimissió dels governadors civils.

Fets com aquests pensem que deixen clar, fins on arriba la voluntat democratitzadora d'aquesta gent.

Abans de tancar l'edició ens arriben les primeres notícies d'un altre fet molt greu.

A Tàrrega despues d'un acte de la Marxa set individus s'acostaren a tres persones de la Marxa que eren conduïdes per una del poble que els acompanyava a dormir.

Les set persones mostraren navalles automàtiques i els marxaires van intentar refugiar-se dins d'un cotxe, no obstant els feixistes (socials?) varen ferir-ne un d'un cop amb un barrot de ferro que li cansà un gros tran al cap. L'hi han hagut de posar 7 punts de sutura.

També el mateix dia entraren a casa d'una persona del poble i van cremar-ne les parets, robar el toca-discos i fer en el pis tota mena de destrosses bo i signant aquesta acció amb el seu signe: una creu gamada.

La reacció a la comarca ha estat de gran indignació i s'ha començat ha respondre a aquesta agressió amb una carta de protesta al governador on s'exigeix una investigació i un càstig exemplar per als culpables, i que anirà recolzada amb una recollida de signatures.

Tots aquests fets ens fan pensar, Sr. Suarez, que el camí que heu emprès no es pas el de la democràcia que el poble desitja.







# parlen les branques

NOTA: Demanem disculpes per totes les errades o manques d'informació que puguin haver-hi a aquesta crònica. N'és causa la manca de temps i de material a l'hora de confeccionar l'article.

## COLUMNA I — TRAMUNTANA

14-VIII.- GRANOLLERS: A la tarda es fa una xerrada sobre l'objecció de consciència que acaba per convertir-se en un col.loqui sobre la Marxa. Hi assisteixen unes 300 persones. A la nit té lloc una ballada de sardanes, amb crits i cançons. La policia carrega i agafa 4 persones.

15-VIII.- MOLLET DEL VALLES: En arribar la columna es fa una concentració amb presentació de la Marxa. La guàrdia civil dissol l'acte i es produeixen detencions. Posteriorment hi ha nous incidents, amb els consegüents nous detinguts. A la nit surten tots.

16-VIII.- MOLLET: A la tarda es fa un berenar amb 200 persones. Hi ha diversos actes i no es produeix cap incident.

17-VIII.- SENTMENAT: L'arribada de la Marxa se celebra amb un xocolatada. Es penja una pancarta a la rectoria, cosa que produeix un conflicte amb el rector.

PALAU DE PLEGAMANS: Hi ha una festa infantil. Un grup recorre el poble amb senyeres i pancartes, i són escampats.

CALDES DE MONTBUY: Arribada a la nit. A la sortida del cinema es donen informacions sobre les últimes activitats de la Marxa. Es demana la llibertat d'una persona que havia estat agafada unes hores abans.

18-VIII.- CALDES: En una conferència es fa un col.loqui sobre la Marxa. En acabar es crida i es llancen globus.

20-VIII.- CERDANYOLA: Més de 500 persones reben la Marxa. Un partit penja una bandera republicana amb una falsa bomba, cosa que provoca que la Guàrdia civil suspengui unes sardanes i una assemblea. Es fa un dinar comunitari, i en acabar són detingudes 6 persones. La gent fa una seguda a l'Ajuntament, i els detinguts són alliberats.

21-VIII.- La columna arriba a SANT CUGAT DEL VALLES, però a la nit van a VALLDOREIX, on se celebra un festival de cançó.

22-VIII.- SAN CUGAT: Al matí hi ha intents de concentració. Es fa un acte a la sortida de missa, on es llegeixen diversos comunicats. Més tard és dispersada una nova concentració. Es fa un dinar comunitari. A les concentracions han participat unes mil persones, i s'han comptabilitzat unes 30 retencions de gent al matí.

23-VIII.- CASTELLAR DEL VALLES: Hi ha una concentració. La guàrdia civil agafa una persona. Més tard es presenta la columna.

24-VIII.- CASTELLBISBAL: El poble és totalment ocupat per la policia. Es impossible fer cap acte.

25-VIII.- TERRASSA: Al vespre hi ha una concentració de 500 persones, sense que la policia intervingui. Es fa un acte en una església, on es presenta la Marxa. En acabar hi ha conats de manifestació que són dispersats. En total son detingudes, per poca estona, 8 persones.

26-VIII.- TERRASSA: Cent persones assisteixen a un dinar de germanor. Es suspesa una ballada de sardanes. Al vespre hi ha una manifestació, que és dissolta.

27-VIII.- OLESA: Es dispersada una concentració de mil persones. A l'església hi ha un acte.

28-VIII.- MONTSERRAT: A la nit, la guàrdia civil i unes persones no identificades carreguen contra un grup de persones que estan cantant i ballant. Hi han molts contusionats. Aquesta acció repressiva ha originat multitud de comunicats de protesta.

29-VIII.- MASQUEFA: A una ballada de sardanes assisteixen 200 persones. La guàrdia civil impedeix la presentació de la Marxa. Dos marxaires són amenaçats.

30-VIII.- MASQUEFA: El poble és totalment ocupat. No es pot fer cap acte.

31-VIII.- PIERA: La guàrdia civil impedeix els actes programats. Els marxaires es tanquen a l'església, on fan una reunió amb gent del poble.

1-IX.- CAPELLADES: Hi ha una concentració. La guàrdia civil agafa quatre persones per poca estona. 25 persones fan una tancada.



## COLUMNA II— LLUIS COMPANYS

14-VIII.- CARDONA: Són detinguts els marxaires, i alliberats poc després.

21-VIII.- Son alliberats a CALAF els detinguts de Solsona. A Calaf assisteixen a un festival de cançó, on es penja una pancarta i es llencen globus.

22-VIII.- SANT MARTI DE SSEGUEIOLES: Es reparteixen fulls explicatius de la Marxa.

Durant els següents dies, la columna passa per pobles fora d'itinerari:

COPONS; JORBA, etc.

26-VIII.- CERVERA: La ciutat és ocupada per la guàrdia civil. Una concentració de 500 persones és dissolta. A l'església es fa la presentació.

27-VIII.- SOLSONA: Un grup de persones es presenta amb pancartes referents a la Marxa.

28-VIII.- TARROJA: A l'arribada de la columna es fa una festa. A la presentació assisteixen unes 100 persones.

29-VIII.- GUIMERA I GUISSONA: es fan les presentacions de la Marxa.

30-VIII.- AGRAMUNT: Per causa dels controls de la guàrdia civil, la columna no pot entrar a la població. Un marxaire n'és expulsat.

## COLUMNA III — FRANCESC MACIA

14-VIII.- ALGUAIRE: Representació teatral sobre la problemàtica de la fruita. En acabar hi ha una cercavila pel poble.

20-VIII.- ALCARRAS: Els marxaires són detinguts en arribar el poble.

21-VIII.- ALCARRAS: Aprofitant un acte de la Unió de Pagésos, es presenta la Marxa. Hi ha 200 persones.

24-VIII.- En una masia a VALMANYA la columna és rebuda per la filla d'en Macià.

27-VIII.- LA GRANADELLA. Es fa la presentació de la Marxa. Hi ha 400 persones.

## COLUMNA IV — RAFAEL DE CASANOVAS

14-VIII.- ALFORJA: Arriba la columna i es penja una pancarta

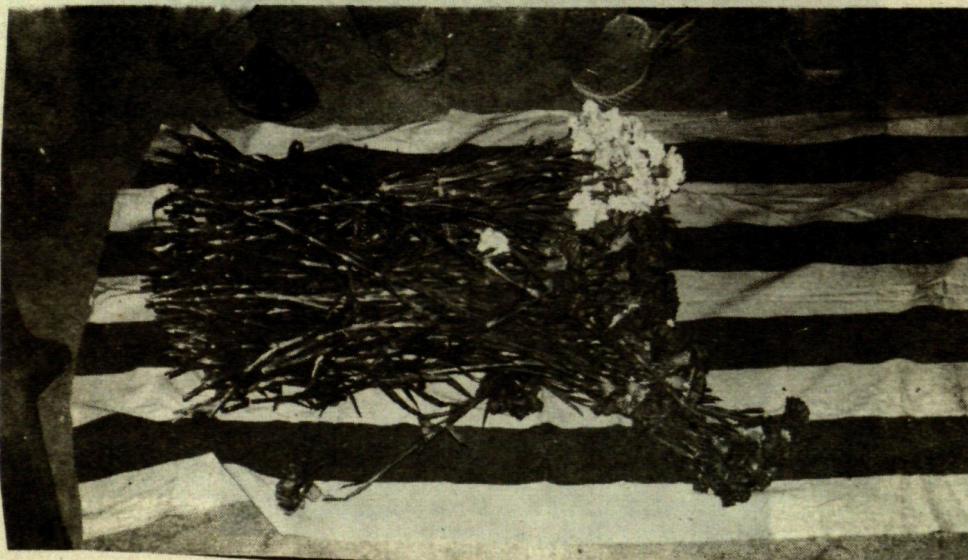
16-VIII.- CAMBRILS: En arribar hi ha una concentració, seguida de manifestació. La guàrdia civil no deixa col·locar una làpida al·lusiva a la Marxa. A la nit és penjada una gran pancarta.

17-VIII.- CAMBRILS: En una ballada de sardanes es produeixen incidents, i són detingudes 8 persones, entre elles el Xesco Bois i uns músics estrangers. Hi havien 500 persones. Els detinguts són portats a Tarragona.

Els acompanya l'alcalde de Cambrils.

18-VIII.- Són alliberats els 8 detinguts.

22-VIII.- ALCOVER: Es llencen petards i es pengen banderes. La guàrdia civil demana carnets i agafa un noi. La gent protesta a l'Ajuntament i són dispersats. El detingut és alliberat a la nit.





26-VIII.- TARRAGONA: A la nit hi ha diverses concentracions i manifestacions, sense incidents. La Marxa es presenta en una església.

28/29-VIII.- Accions a RIERA DE BAIA I TORREDEMBARRA.

#### COLUMNA V.- ABAT ESCARRE

15-VIII.- SITGES: Manifestació de 100 persones a la platja.

VILANOVA I LA GELTRU: A la tarda hi ha una manifestació de 400 persones. A la nit, en una ballada de sardanes es dona la benvinguda a la Marxa. Es fa una visita a la casa natal de Francesc Macià. Hi ha un detingut, però per poca estona.

16-VIII.- VILANOVA I LA GELTRU: Acte sobre la problemàtica local, amb 250 persones. A la nit, l'Assemblea Democràtica local convida la columna a un sopar de germanor.

17-VIII.- VILANOVA I LA GELTRU: La guàrdia civil dissol una concentració de 300 persones. En una ballada de sardanes es dona la benvinguda a la Marxa, i la Guàrdia civil dispersa la gent unes quantes vegades. Després de diversos incidents, els verds es retiren.

18-VIII.- CUBELLES: Manifestació contra la central nuclear i a favor de la Marxa.

19-VIII.- CALAFELL: Manifestació a la platja. Es penja una pancarta al poble. La guàrdia civil no intervé.

20-VIII.- EL VENDRELL: En una ballada de sardanes la guàrdia civil carrega molt fort. Són detingudes. Són detingudes 17 persones, 5 d'elles de la Marxa, i són dutes a Tarragona. A causa d'aquests incidents, dimitirà tot el consistori i també altres càrrecs importants del Vendrell.

21-VIII.- EL VENDRELL: El marxaires fan una tancada.

22-VIII.- L'ARBOC: Hi ha molta vigilància. Són detingudes dues persones de la Marxa. Més tard són alliberats, junt amb els del Vendrell.

28-VIII.- VILAFRANCA DEL PENEDES: Per causa de la pluja no es pot fer cap acte de la Marxa.

29-VIII.- VILAFRANCA: Un remolc molt engalanat recorrem la Rambla, arriba a l'església i allí es fa la presentació de la Marxa.

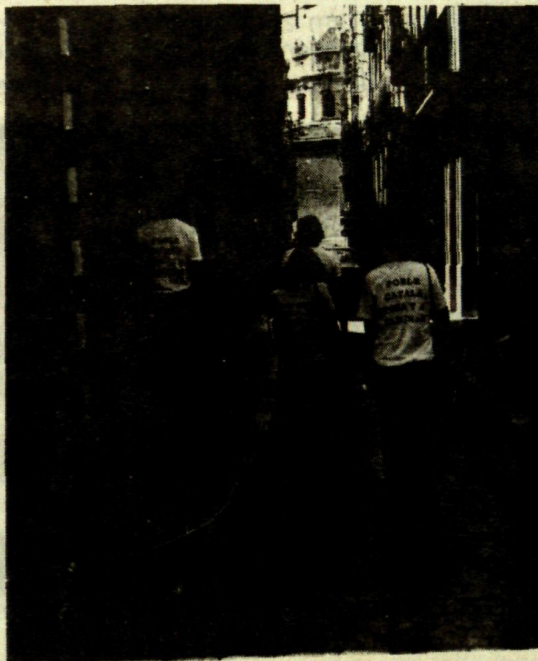
#### COLUMNA VII (La Catalunya-Nord) — JOSEP DE LA TRINXERIA

Josep de la Trinxeria va ser un català que lluità a la resistència contra els francesos, i que va ser el capdaranter d'una insurrecció popular al segle XVII.

En aquesta columna ha participat molta gent de la Universitat Catalana d'Estiu a Prada.

21-VIII.- Hi ha 100 persones. Surten d'ARLES, i van cap a ELS BANYS i CERET, on es fa un míting, passen per ermita de SANT FERRIOL, i al vespre arriben a MORELLA on té lloc un altre míting i un festival de cançó.

22-VIII.- Hi ha unes 50 persones. Surten de MORELLA i passen per SANTA CREU, on són molt ben rebuts. Al vespre arriben a ARGELES, on la rebuda és més freda.





## PERQUE LA MARXA A CATALUNYA NORD ?

Als Països Catalans del Sud (Catalunya i València) centenars i centenars de persones caminencap a Poblet malgrat la repressió molt dura de la policia. Caminen per:

- l'amnistia de TOTS els presos polítics
- les llibertats polítiques fonamentals
- l'Estatut d'Autonomia
- la coordinació en la lluita per l'alliberament.

A Catalunya Sud i al País Valencià, és tot un poble que s'ha posat a caminar.....

Aquí, a les comarques de Catalunya-Nord (Conflent, Rosello, Cerdanya, Vallespir Capcir) hem decidit també de caminar. De cara a la situació particular a dintre de l'Estat francès, la Marxa de la Llibertat a Catalunya-Nord té com plataforma els punts següents:

### 1 - RECONeixEMENT dels DRETS NACIONALS dels PAISOS CATALANS tan al NORD com al SUD.

Es a dir per a nosaltres, el dret de ser reconeguts com a poble, amb els drets de qualsevol poble.

### 2 - DRET de VIURE, TREBALLAR al PAIS, i pels treballadors EXILIATS el DRET de tornar al PAIS

Tenim el de xomatge el més gran de l'estat Francès. La majoria dels joves tenen de marxar, d'emigrar cap al nord per tenir treball. CATALUNYA-NORD es un pou de ma d'obre per l'estat capitalista i centralista: 1 jove sus de 3 es policia, militar o CRS...!

Tota l'economia de CATALUNYA-NORD sacrificada als interessos forasters (francesos, europeus o altres...) al nom del "turisme" amb la complicitat dels notables d'aquí (Gregory, Pams, Alduy, Farran...), nosaltres hem de marxar o de fer criats! VOLEM FEINA al PAIS, es a dir aquí a CATALUNYA-NORD!

### 3 - Oficialitat a CATALUNYA-NORD del CATALA.

L'estat francès ha portat a terme una política deliberada de destrucció del català i de la nostra cultura a fi de treure'ns la nostra personalitat.

Exigim el dret elemental per la nostra llengua de tenir accés a tots els mitjans d'informació (TV, radio, premsa, etc...) de ser reconeguda com a llengua normal a les administracions, a l'escola, a tots els actes de la vida de cada dia, com a Suïssa o a Bèlgica per exemple.

### 4 - AMNISTIA per TOTS els PRESOS POLITICS i els REFUGIATS.

"França" país de Llibertat!!! Qu'en pensen els presos Bretons o Corses? I els refugiats Bascos o Catalans? Perqué a "França" com a "Espanya" en tenim de presos polítics!

Es per això, i també per solidaritat amb els Catalans del Sud, que caminem ara d'ARLES de TECH fins a ARGELERS com hem ja caminat de RIA a TOLUGES; I que caminerem encara fins a POBLET pel 11 de Setembre i fins a la llibertat del nostre poble.





## CANCO FETA A LA PRESO (DIPOSSIT MUNICIPAL) DE TORTOSA

I  
El poble català  
s'ha possat ha caminar  
ningu podra aturar  
la Marxa de la llibertat

II  
La Marxa ha començat  
i encara que ens tancat  
demá quan sortirem  
tornarem, tornarem a marxar

III  
Amnistia i llibertat  
l'estatut d'autonomia  
això es el que volem  
i si no no pararem

### CLOËNDA

Aquest és el darrer número de "Fent Camí". Els cinc exemplars han seguit, pas a pas, l'itinerari ideològic de la "Marxa" i sembla oportú de cloure'ls explicant quina significació ha tingut per a tots nosaltres la "Marxa de la Llibertat".

Durant 70 dies, els "marxaires" de les cinc columnes han recorregut unes 300 localitats. A cada una d'elles han portat el missatge que des de sempre el poble català han viscut però que les repressions successives han volgut ignorar. És un missatge de lluita pels nostres drets, per la llibertat que gairebé no hem tingut mai; missatge també de solidaritat amb les aspiracions legítimes dels altres pobles de la península i amb la lluita revolucionària de la classe treballadora.

Els objectius "oficials" de la Marxa són ben coneguts: Amnistia, Llibertat, Estatut d'Autonomia i unitat d'acció de les forces progressistes dels pobles d'Espanya en la lluita democràtica. De fet, cadascuna d'aquestes reivindicacions és l'expressió d'un projecte polític comú a totes les forces polítiques de Catalunya, malgrat que algunes d'elles no s'hi recolzin prou clarament. Però si la diversitat ideològica pot ésser considerada com un "handicap" a curt plaç, és també l'expressió de la riquesa i de les potencialitats revolucionàries que constitueixen el mapa polític del nostre País. És precisament aquí que la "Marxa de la Llibertat" troba les seves dimensions específiques: cristallització unitària de les aspiracions col·lectives, unitat d'acció, solidaritat efectiva entre les forces polítiques que en altres circumstàncies lluiten essencialment per aconseguir el poder.

Aquesta unitat dins la diversitat és segurament una de les oportunitats que la urgència revolucionària ens obliga a considerar segons cada dimensió. No és ara el moment de procedir a aquest anàlisi, però sí de dir que la "Marxa" ha estat el viu testimoni de les inquietuds del poble català. Llitem per la Llibertat, solidàriament amb totes les forces progressistes que respecten les nostres aspiracions i que accepten la nostra participació en la lluita per l'objectiu comú: LA LLIBERTAT.